

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

References:

1. Кривда Г. Ф., Лавренюк В. І. Оцінка судом судово-медичних молекулярногенетичних експертиз та необхідність їх законодавчої регламентації. *Правова держава*. 2003. № 6. С. 194.
2. Лук'янчиков Є. Д. Використання ДНК-аналізу у кримінальному провадженні. Сучасні криміналістичні експертизи в розслідуванні злочинів : матеріали «круглого столу» (м. Київ, 25 лютого 2015 р.). Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2015. С. 40. URL: <https://www.naiou.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zahodi/zbirniki/2015/zb-krumekspert.pdf>.
3. Мудрецька Г. В., Цикова О. В. Проблеми використання даних ДНК аналізу під час розслідування злочинів. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Сер.: Право*. 2014. Вип. 26. С. 248. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2014_26_65.

Гапонова Кароліна Віталіївна,
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Єфімов Микола Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінально-
правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТАКТИЧНІ УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ХУЛІГАНСТВА

Під час розслідування злочинів нерідко виникає потреба проведення окремих експериментально-дослідницьких дій, спрямованих на встановлення можливості сприйняття особою певних фактів або явищ, здійснення нею конкретних дій, наявності або відсутності певних вмінь і навичок тощо. Такі експериментальні дослідження виконуються шляхом проведення слідчого експерименту. Слідчий експеримент — це пізнавальна слідча дія, суть якої полягає у проведенні досліджень, пов'язаних зі встановленням, перевіркою або оцінкою слідчих версій про можливість або неможливість існування певних фактів, що мають значення для кримінальної справи [2, с. 44].

З метою перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, слідчий, прокурор має право провести слідчий експеримент шляхом відтворення дій, обстановки, обставин певної події, проведення необхідних дослідів чи випробувань, закріплено у ч.1 ст. 240 КПК України [1].

Існують певні загальні тактичні умови проведення слідчого експерименту при розслідуванні хуліганства.

По-перше слідчий експеримент слід проводити в умовах і обстановці, максимально наближених до тих, у яких відбувалася подія. Бувають випадки, коли обставини події кримінального правопорушення мають важливе значення для встановлення об'єктивної істини, слідчий експеримент бажано проводити на тому самому місці, де відбулася подія, яку перевіряють.

По-друге слідчий експеримент має проводитися в той же період року, час, коли відбулася подія, яку перевіряють. Це пов'язано з необхідністю створення аналогічних умов сприйняття навколишнього середовища для учасників експерименту.

Під час злочину використовувалися певні знаряддя, прилади та засоби, для проведення слідчого експерименту бажано використовувати саме ті знаряддя та засоби, що застосовувалися під час злочину. У тому випадку коли вони є речовими доказами, що можуть змінити свої індивідуальні ознаки під час використання, або є суспільно небезпечними (холодна зброя, предмети, якими можна нанести тілесні ушкодження тощо) їх потрібно замінити однорідними предметами, або макетом. [3]

Ще однією тактичною умовою є те що, експериментальні досліди при деяких видах дослідження повинні проводитися в такому ж темпі, в якому відбувалася подія.

Так, 29 серпня 2017 року вечері гр. В., перебуваючи на території стадіону «Олімпійський», в житловому масиві «Светлово» м. Каховка, безпричинно, з хуліганських спонукань, висловлюючись грубою нецензурною лайкою і тривалий час, приблизно протягом 20 хвилин, порушуючи громадський порядок, проявивши особливу зухвалість, наніс удар ногою в ділянку живота неповнолітньому гр. Ж., який в цей час знаходився на території стадіону, заподіявши йому фізичну біль, а потім, принижуючи його честь і гідність, змусив його встати перед ним на коліна і вибачатися перед громадянами, що знаходяться на стадіоні, і його співмешканкою, погрожуючи йому при цьому пістолетом, чим порушив нормальний відпочинок підлітків, що були в той момент на стадіоні «Олімпійський». Гр. В. був затриманий, і слідчий провів обшук за місцем його проживання з метою виявлення та вилучення речових доказів. Під час обшуку було виявлено холодну та вогнепальну зброю.

Під час проведення спортивно-масових заходів можливо вчинення хуліганства яке пов'язане з виконання правопорушником комплексу різних дій: пересування по спортивному майданчику, нанесення тілесних

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

пошкоджень, висловлювання нецензурною лайкою, використання холодної чи вогнепальної зброї, файєрів [4, с.149].

Слідчий експеримент в даному випадку проводиться для перевірки можливості виконання цих дій та перевірки показань хулігана.

Р.С. Белкін, на мою думку, визначає поняття досліджуваної слідчої дії, як «пізнавальну слідчу дію», яка полягає у проведенні спеціальних дослідів з метою перевірки зібраних доказів, отримання нових доказів, перевірки й оцінки слідчих версій про можливість існування тих чи інших фактів, що мають значення для розслідування хуліганства [2, с. 46].

Також обов'язковою умовою проведення слідчого експерименту при вчиненні хуліганства групою осіб є проведення слідчого експерименту окремо з кожною особою. Але, проведення цієї слідчої дії за участю кількох злочинців одночасно є неприпустимим, оскільки є можливість узгодження між ними своїх дій під час вчинення кримінального правопорушення. Даний тактичний прийом зменшує можливість їх попередньої змови [5, с. 207].

Отже, проведення слідчого експерименту при розслідуванні хуліганства є одним із найбільш складних слідчих дій, тому що для проведення потребується задіяна велика кількість осіб, залежить від основних ознак злочину. Слідчий експеримент проводиться з метою перевірки і уточнення відомостей, механізму вчинення злочину, відтворення певної картини в момент злочину та для перевірки та оцінки висунутих версій, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення. Тактичними умовами, що можуть використовуватися при проведенні слідчого експерименту під час розслідування хуліганства, є проведення на тому місці де було скоєно злочин, використання тих саме засобів, якщо це можливо, проведення слідчого експерименту окремо з кожною особою, та використання відповідних засобів фіксації слідчої (розшукової) дії. Тактичні умови проведення слідчого експерименту відіграє важливу роль у процесі доведення вини усіх учасників хуліганства, особливо при їх відмові від раніше даних показань.

Список використаної літератури :

1. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс] : [Режим посилання] : URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

2. Чаплинська Ю.А. Слідчий експеримент. *Криміналістичний вісник* №1. 2013. 48 с.

3. Криміналістика: мультимедійний підруч. / О.О. Алексєєв та ін. Дніпропетровськ: Націон. академія внутр. справ, 2015.

4. Кононенко Н.О. Розслідування хуліганства вчиненого під час проведення спортивно-масових заходів : дисертація. Дніпро, ДДУВС. 2016. 197 с.

5. Єфімов М.М. Організація і тактика проведення огляду місця події при розслідуванні хуліганства. *Науковий вісник ДДУВС*. № 2. 2016. С. 202-208.

Гненна Олена Юріївна,
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Єфімов Микола Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінально-
правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП ДОПИТУ ПІДОЗРЮВАНОВОГО ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ВБИВСТВА ПО НЕОБЕРЕЖНОСТІ

При розслідуванні вбивств через необережність допити являють собою слідчі (розшукові) дії, на підготовку і проведення яких витрачається найбільше часу. За їх допомогою слідчий не тільки встановлює обставини, які необхідно довести, але й визначає напрямок пошуку нових доказів, а також перевіряє причетність до справи встановлених фактів та їх вірогідність [2, ст. 144]

Допит – це слідча дія, яка являє собою регламентований кримінально-процесуальними нормами інформаційно-психологічний процес спілкування осіб, котрі беруть у ньому участь, та спрямований на отримання інформації про відому допитуваному факти, що мають значення для встановлення істини у справі. [1,ст. 728]

Вбивства через необережність, так само як інші злочини, розслідується в конкретних умовах часу та в певному, визначеному місці. У результаті впливу зазначених чинників складається певна система взаємозв'язків. Вона, у свою чергу, характеризує конкретну обстановку, в якій здійснюють свої функції працівники поліції та інші особи, які задіяні у кримінальному провадженні.

Під час підготовки до допиту в умовах слідчого ізолятора слідчий вже має початкове уявлення про допитуваного, і тому у нього є можливість звернути увагу на ті риси особистості, які можуть сприяти подальшому встановленню позитивного психологічного контакту або, якщо даний